

**PLAN DZIAŁANIA
URZĘDU PATENTOWEGO
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
NA RZECZ POPRAWY DOSTĘPNOŚCI
DLA OSÓB ZE SZCZEGÓLNYMI POTRZEBAMI**

URZĄD PATENTOWY RP

Warszawa, 2022 r.

1. Podstawa prawna

Plan działania Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej na rzecz poprawy zapewnienia dostępności został opracowany w oparciu o obowiązujące przepisy prawa oraz dobre praktyki odnoszące się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, w tym w szczególności:

- przepisy ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020, poz. 1062),
- przepisy ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz.U. 2019, poz. 848).

Rozwiązania zapisane w ustawach wypełniają zapisy Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169, z późn. zm.).

Plan działania został opracowany w ramach obowiązku określonego w art. 14 w zw. z art. 6 ustawy o dostępności. Zawiera obszary do poprawy, które zostały wskazane w raporcie z przeprowadzonego monitoringu wdrażania postanowień Konwencji ONZ o prawach osób z niepełnosprawnościami przeprowadzonego przez Polskie Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną w okresie grudzień 2017 r. – październik 2018 r. oraz na podstawie wewnętrznej weryfikacji przystosowania Urzędu Patentowego RP do obsługi osób ze szczególnymi potrzebami prowadzonej stale przez członków Zespołu dostępności.

Sporządzony plan ma na celu uwzględnianie w prowadzonej działalności Urzędu Patentowego RP potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami oraz usuwanie i zapobieganie powstawaniu barier zarówno w wymiarze architektonicznym jak i informacyjno-komunikacyjnym i cyfrowym. Realizacja działań uwzględnionych w planie została wyznaczona na okres do końca 2025 roku.

2. Analiza stanu dostępności oraz dotychczasowe działania podejmowane przez Urząd Patentowy RP na rzecz poprawy zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami

- **Dostępność architektoniczna**

Urząd posiada 2 wejścia: od al. Niepodległości i od dziedzińca oznakowane literami A i B, przy których znajdują się miejsca parkingowe dla osób niepełnosprawnych. Do obu wejść prowadzą schody, a utrudnienia w przebudowie tych elementów wynikają z charakteru zabytkowego budynku. Przy wejściu A (głównym) nie ma podjazdów, lecz przy schodach do wejścia B jest podjazd dla wózków. Recepcja

znajduje się przy wejściu A. Wejście B nie posiada recepcji, ale po naciśnięciu oznaczonego tam dzwonka portier dyżurny asystuje osobie niepełnosprawnej. Dla osób na wózkach dostępny jest korytarz i pomieszczenia na parterze, choć do części korytarza prowadzą schody. Urząd posiada przenośne podjazdy, które można rozłożyć na schodach. W budynku są 2 windy, umożliwiające dostęp do wszystkich kondygnacji. Toaleta dla osób niepełnosprawnych znajduje się na parterze i na wszystkich kondygnacjach nowszej części budynku. W Urzędzie znajdują się elementy wizualne i dźwiękowe na wypadek ewakuacji, wynikające z ogólnych przepisów ochrony przeciwpożarowej.

W 2021 roku Urząd Patentowy RP zakupił schodołaz dostępny w pokoju nr 7, a także przeprowadził remont Czytelni, tworząc Punkt Informacyjno-Konsultacyjny o Znakach Towarowych, w którego planie aranżacji zostały uwzględnione potrzeby osób niepełnosprawnych i który został zaprojektowany zgodnie z zasadami projektowania uniwersalnego.

W zakresie zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości ewakuacji lub uratowania w inny sposób w 2021 r. zarządzeniu nr 8 DG z dnia 8/11/2021 określono zadanie dla kierowników komórek organizacyjnych w § 2. ust. 5 pkt 4, polegające na "zapewnieniu niezbędnej pomocy osobom, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, muszą podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia barier, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami", jak też zobowiązano Dyrektora Biura Administracyjno-Gospodarczego do realizacji „na wniosek kierowników komórek organizacyjnych, wyposażenia w sprzęt niezbędny do ewakuacji osób, o których mowa w § 2 ust. 5 pkt 4”.

- **Dostępność cyfrowa**

Urząd Patentowy RP zapewnia dostępność cyfrową w zakresie, m.in.: strony Urzędu oraz strony podmiotowej BIP, aplikacji Urzędu oraz danych teleadresowych podmiotu, narzędzi kontaktowych, nawigacji, deklaracji dostępności. W filmach produkowanych przez Urząd oraz publikowanych na stronie internetowej Urzędu lub na kanałach mediów społecznościowych zamieszczane są napisy i/lub audiodeskrypcja.

W 2021 roku na stronie internetowej Urzędu w menu na górze strony został dodany nowy przycisk, tj. ikona systemu komunikacji niewerbalnej, która odsyła do uruchomionej w ub. r. usługi natychmiastowego połączenia wideo z tłumaczem języka migowego z poziomu przeglądarki internetowej, aplikacji mobilnej oraz dowolnego urządzenia wyposażonego w kamerę i podłączeniem do Internetu. Ponadto regularnie aktualizowane są treści na stronie internetowej Urzędu oraz

w miarę możliwości upraszczane są wedle zasad prostego języka publikowane informacje. Także w zakresie dokonywanych zamówień na realizację materiałów audiowizualnych, które zamieszczane są na stronie internetowej Urzędu jak również na kanałach mediów społecznościowych Urzędu (np. YouTube), każdorazowo zwracana jest uwaga na zgodność produkowanych materiałów z wymaganiami standardu WCAG 2.1.

- **Dostępność informacyjno-komunikacyjna**

Urząd zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami obsługę z wykorzystaniem kontaktu telefonicznego, korespondencyjnego, przesyłania wiadomości tekstowych, z w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych, komunikację audiowizualną, w tym z wykorzystaniem komunikatorów internetowych, przesyłanie faksów, wykorzystanie tłumacza języka migowego przez strony internetowe i/lub aplikacje (tłumaczenie online). Ponadto Urząd zachęca do korzystania z Wirtualnego Okna Obsługi, które pozwala na konsultacje on-line z pracownikami Centrum Informacji. Urząd oferuje także możliwość zdalnego załatwienia spraw poprzez Platformę Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego RP, dzięki której interesanci mogą uzyskać wszystkie informacje nt. ochrony własności przemysłowej oraz działalności Urzędu, przesyłać zgłoszenia, wносить opłaty, prowadzić korespondencję. W przypadku kontaktu osobistego Urząd posiada dwie pętle indukcyjne do obsługi osób słabosłyszących. Gdy istnieje potrzeba umówienia spotkania z osobą z ograniczeniami w zakresie poruszania się pracownik Urzędu może zorganizować takie spotkanie poza siedzibą Urzędu, tj. we Front Office Urzędu Patentowego RP, znajdującym się w Varso Place, District Hall przy ul. Chmielnej 73 w Warszawie, tj. w miejscu dostępnym pod względem architektonicznym dla osób ze szczególnymi potrzebami.

W 2021 roku w zakresie dostępności informacyjno-komunikacyjnej Centrum Informacji Urzędu Patentowego RP uruchomiło usługę natychmiastowego połączenia wideo poprzez stronę internetową Urzędu z tłumaczem języka migowego zarówno z poziomu przeglądarki internetowej, jak i aplikacji mobilnej oraz dowolnego urządzenia wyposażonego w kamerę i podłączeniem do Internetu. System jest dostępny zarówno w siedzibie Urzędu jak również w trybie on-line, od poniedziałku do piątku w godzinach pracy Urzędu.

3. Plan działań podejmowanych przez Urząd Patentowy RP na rzecz poprawy zapewnienia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami na lata 2022 - 2025

W Planie na rzecz poprawy zapewniania dostępności Urzędu zostały zaproponowane kierunki działań w trzech obszarach: architektonicznym, cyfrowym oraz informacyjno-komunikacyjnym, o których jest mowa w art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. 2020, poz. 1062).

Wszystkie zaplanowane działania w tym zakresie zostały podane w poniższych tabelach.

A) Dostępność architektoniczna

L. p.	Element planu	Niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac	Termin realizacji	Komórka odpowiedzialna za zadanie
1	Wolne od barier poziome i pionowe przestrzenie komunikacyjne	1) Likwidacja stopnia przed wejściem głównym do siedziby Urzędu. 2) Szklane drzwi i powierzchnie szklane przy wejściu głównym powinny być oklejone pasami kontrastującymi. 3) Przebudowa foyer od strony wejścia głównego do siedziby Urzędu z uwzględnieniem potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami (zachowanie odpowiedniej przestrzeni dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, zastosowanie odpowiednich tablic informacyjnych kierujących do poszczególnych pomieszczeń w budynku, itp.). 4) Aranżacja i wyposażenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego o Znakach Towarowych zgodnie z potrzebami Projektowania uniwersalnego oraz dostosowaniem do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. 5) Wyposażenie drzwi wejściowych od strony wejścia głównego oraz od strony parkingu w siłowniki umożliwiające automatyczne otwieranie lub zakup i montaż automatycznych drzwi przesuwanych. 6) Umożliwienie sprawnego i samodzielnego przejazdu osobie poruszającej się na wózku inwalidzkim w ciągu komunikacyjnym o zróżnicowanych poziomach na parterze pomiędzy Kancelarią Ogólną a salami rozpraw. 7) Zastosowanie wyróżnienia początku i końca biegów schodowych. 8) Oznakowanie szklanych płaszczyzn wewnątrz budynku kontrastowymi oznaczeniami. 9) Wyposażenie wejścia od strony parkingu w odpowiednio oznaczony domofon z funkcją wideo oraz klawiaturą z oznaczeniami dla osób niepełnosprawnych. 10) W ciągach komunikacyjnych zastosowanie kontrastowych ścieżek kierunkowych. 11) Dostosowanie miejsca obsługi klienta w Kancelarii Ogólnej do potrzeb osób poruszających się na wózku inwalidzkim. 12) Poprawa funkcjonalności toalet dla osób ze szczególnymi potrzebami (m.in. przearanżowanie zbyt ciasnej przestrzeni, montaż systemu przyzywowego).	1) 2022 2) 2025 3) 2025 4) 2022 5) 2025 jeżeli pozwolą na to warunki techniczne 6) 2024 w ramach możliwości technicznych 7) 2024 8) 2024 9) 2022 10) 2023 11) 2022 12) 2025 w zakresie systemu przyzywowego; w pozostałym zakresie przy okazji	BA BA BA/DI BA BA BA BA BA BA BA BA BA

			przebudowy pomieszczeń	
		13) Montaż sygnatu i informacji dźwiękowych w windach oraz wyposażenie kabin w wizualny i udźwiękowiony panel sterowania.	13) 2024	BA
2	Rozwiązania architektoniczne, środki techniczne lub zainstalowane urządzenia, które umożliwiają dostęp do wszystkich pomieszczeń, z wyłączeniem pomieszczeń technicznych	1) Montaż platformy przyschodowej, umożliwiającej samodzielne dostanie się osobie poruszającej się na wózku inwalidzkim z poziomu głównego foyer na poziom Kancelarii Ogólnej oraz Centrum Informacji.	2022	BA
3	Zapewnienie w budynku informacji na temat rozkładu pomieszczeń, co najmniej w sposób wizualny i dotykowy lub głosowy	1) Wymiana i montaż nowych tablic informacyjnych kierujących do poszczególnych pomieszczeń budynku w foyer głównym, a także w ciągach komunikacyjnych. 2) Montaż tabliczek informacyjnych przy drzwiach wewnętrznych (w postaci tabliczek o wysokim kontraście).	1) 2025 2) 2025	BA BA
4	Zapewnienie wstępu do budynku osobie korzystającej z psa asystującego	Stworzenie w procedurach wewnętrznych zapisów dotyczących przebywania na terenie Urzędu psa asystującego, psa przewodnika.	2025	Zespół ds. dostępności
5	Zapewnienie w budynku osobom ze szczególnymi potrzebami możliwość ewakuacji lub uratowania w inny sposób	1) Wykonanie oznaczeń dróg ewakuacyjnych w formie wizualnej i głosowej (dźwiękowe sygnały ostrzegawcze). 2) Wprowadzenie do procedur ewakuacji zapisów dotyczących ewakuacji osób z niepełnosprawnościami z podziałem na ewakuację osób z niepełnosprawnością pracujących w Urzędzie i osób niepełnosprawnych odwiedzających obiekt, dostosowanie rodzaju i techniki ewakuacji do wymagań osób niepełnosprawnych, wyznaczenie dla osób niepełnosprawnych wsparcia pracowników na czas ewakuacji, opracowanie odpowiednich sposobów informowania o zagrożeniach. 3) Zakup krzesel ewakuacyjnych.	1) 2025 2) 2025 3) 2025	BA BA BA

B) Dostępność cyfrowa

L. p.	Element planu	Niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac	Termin realizacji	Komórka odpowiedzialna za zadanie
1	Dostosowanie funkcjonalności stron intranetowych do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych do standardu (WCAG 2.1)	Dostosowanie treści zawartych na stronie internetowej Urzędu do standardów prostego języka.	do 2025	DK
2	Dostosowanie dokumentów elektronicznych do wymagań ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych	1) Wyznaczenie osób w każdej komórce organizacyjnej, które będą czuwały nad dostosowaniem dokumentów elektronicznych, aby zapewniały one wymagania dostępności cyfrowej – były odczytywane przez programy, czytniki, z których korzystają osoby z niepełnosprawnością wzroku. 2) Przeprowadzenie szkoleń dla wyznaczonych osób z tworzenia dostępnych dokumentów elektronicznych.	1) do 2025 2) do 2025	1) Kierownicy wszystkich komórek org. 2) BG

C) Dostępność informacyjno-komunikacyjna

L. p.	Element planu	Niezbędne działania/kroki milowe/punkty kontroli postępów prac	Termin realizacji	Komórka odpowiedzialna za zadanie
1	Posiadanie urządzenia lub środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących	1) Zapewnienie dostępu do pętli indukcyjnej do obsługi osób niedosłyszących w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym o Znakach Towarowych oraz na Sali Rozpraw Kolegium Orzekającego. 2) Zapewnienie urządzenia powiększającego (powiększalniki i/lub lupy elektroniczne) umożliwiającego odczytanie druku, obrazu dla osób z niepełnosprawnościami w Centrum Informacji oraz w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym o Znakach Towarowych.	1) 2024 2) 2025	BA BA
2	Zapewnienie osobom ze szczególnymi potrzebami obsługi z wykorzystaniem przesyłania wiadomości tekstowych, w tym z wykorzystaniem wiadomości	Wypożyczenie pracownika Centrum Informacji w telefon służbowy, który umożliwi komunikację sms/mms.	2025	BA

	SMS, MMS lub komunikatorów internetowych			
3	Szkolenia dla pracowników Urzędu w zakresie obsługi osób ze szczególnymi potrzebami	Współpraca z organizacjami działającymi w obszarze zagadnień związanych z osobami ze szczególnymi potrzebami, która pozwoli na rozpoznanie ich potrzeb i wskazanie kierunku działania.	2022-2025	Zespół ds. dostępności
4	Zapewnienie odpowiedniej obsługi osobom ze szczególnymi potrzebami, będącymi kandydatami do pracy w Urzędzie	Przeszkolenie pracowników zaangażowanych w proces rekrutacji w zakresie obsługi kandydatów ze szczególnymi potrzebami do pracy w Urzędzie.	2025	BG
5	Zapewnienie komunikacji prostym językiem – zarówno testowej jak i werbalnej w środowisku zewnętrznym i wewnętrznym	Przeszkolenie z zasad prostego języka wszystkich pracowników tworzących informacje tekstowe w jakiegokolwiek formie (pisma, informacje na strony, artykuły, publikacje książkowe, dokumenty, itp.) oraz mających kontakt z odbiorcami zewnętrznymi i/lub prowadzących szkolenia i prezentacje.	2024	BG
6	Zapewnienie informacji i publikacji w tekście łatwym do czytania i zrozumienia (ETR)	1) Przeszkolenie wyznaczonych osób zajmujących się publikowaniem informacji nt. działalności Urzędu w zakresie konstruowania tekstów łatwych do czytania i zrozumienia (ETR). 2) Stworzenie informacji nt. podstawowych zadań realizowanych przez Urząd w ETR.	1) 2025 2) 2025	1) BG 2) Zespół ds. dostępności

4. Monitorowanie planu działań na rzecz poprawy zapewnienia dostępności

Za wykonanie Planu na rzecz poprawy dostępności na lata 2022-2025 odpowiadają komórki organizacyjne oraz Zespół ds. dostępności wskazane w Planie. Za monitorowanie realizacji Planu odpowiada koordynator dostępności wraz z powołanym w Urzędzie Patentowym RP Zespołem ds. dostępności.

Okresowy monitoring wdrażania działań wymienionych w Planie przewidziany jest corocznie wraz z przygotowaniem przez koordynatora dostępności sprawozdania z realizacji zadań Zespołu ds. dostępności, w terminie do dnia 31 marca każdego roku za rok poprzedni.

Niniejszy plan może podlegać aktualizacjom, w szczególności wskutek: wyników sprawozdania dotyczącego realizacji Planu, wpływających wniosków o zapewnienie dostępności oraz informacji zwrotnych od osób lub instytucji dotyczących poprawy dostępności, zmian przepisów. Plan, w tym również aktualizacje, podlega publikacji na stronie internetowej Urzędu Patentowego RP.

Sporządziła: Karolina Badzioch-Brylska, koordynator dostępności w Urzędzie Patentowym RP

Akceptacja: Zespół ds. dostępności

Zatwierdzam:

DYREKTOR GENERALNY
Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej

Marcin Dobruk